

**VI Всеукраїнська (заочна) науково-практична конференція
ПЕДАГОГІЧНІ ІННОВАЦІЇ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ
СУЧАСНОГО ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

24 березня 2023 року

постійні повітряні тривоги, відключення електропостачання тощо).

Третю групу причин професійної деформації викладача складає наявність певних рис, які в умовах їх актуалізації та розвитку професійної діяльності можуть деформувати особу педагога, що називають власне індивідуальною схильністю до деформацій.

Четверта група причин зумовлена сприйняттям особистістю викладача власне образу своєї професії та усвідомленням себе у цій професії. Прикладом сказаного може слугувати певний архетип педагога, який проявляється в абсолютизації відданості справі, жертвуючи своїм здоров'ям, часом, сімейним благополуччям заради роботи. Звідси «Професійна деформація - це негативні зміни у структурі психіки, що виникають в результаті постійної реалізації особистістю професійної ролі викладача» [2 с. 136] .

Отже, все різноманіття факторів, що викликають професійну деформацію можна умовно розділити на взаємозалежні групи, до яких відносяться причини різних сфер людського буття: економічні, політичні, соціальні, правові, організаційні, педагогічні, психологічні тощо. Однак визначальним фактором професійної деформації викладача ЗВО слід вважати саме специфіку його діяльності. Адже професійна діяльність певним чином вбирає та віддзеркалює вплив зазначених причин. Як наслідок, весь комплекс причин слід розглядати взаємопов'язано та взаємозумовлено. Ось чому комплексний підхід у визначенні причин формування негативних професійних якостей конкретного викладача є необхідним умовою ефективного подолання чи профілактики його професійної деформації.

Література

1. Безносів С.П. Професійна деформація особистості: психологічний практикум . СПБ.: Мова, 2004. 272 с.
2. Гура О.І. Педагогіка вищої школи:вступ до спеціальності: *Навчальний посібник*. Київ:Центр навчальної літератури. 2005. 224 с.

ДУХОВНІ ОРІЄНТИРИ ЯК НЕОБХІДНІСТЬ ГУМАНІЗАЦІЇ СУЧАСНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА УРОКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Ірина Розман

Мукачівський державний університет (Мукачево)

Анастасія Метенько

*здобувач Гуманітарного факультету Мукачівського державного
університету (Мукачево)*

Актуальність проблеми дослідження духовних орієнтирів здобувачів освіти зумовлена необхідністю гуманізації сучасного освітнього процесу, сутністю якого повинно стати не тільки засвоєння теоретичних та практичних

знань, умінь, навиків, але й необхідністю керуватись у життєвих ситуаціях духовно-інтелектуальним ціннісним надбанням.

В останні десятиліття до розробки духовно-інтелектуальної проблематики виховання молоді звертаються знані фахівці української освіти: О. Сухомлинська, Н. Асташова, М. Боришевський, І. Бех, О. Вишневський, П. Ігнатенко, А. Кир'янова, В. Сластьонін, Г. Чиж та ін.

Через розуміння понять «цінності», «ціннісне ставлення» конкретизовано зміст і цілі виховання у Програмі виховання дітей та учнівської молоді в Україні, Основних орієнтирах виховання учнів 1-11 класів ЗЗСО. Не залишається осторонь зазначених тенденцій і сучасна філологічна освіта.

Стрімкий перехід суспільства до інформатизації, демократизації, комп'ютеризації, інтеграції разуче та невпинно впливають на наше оточуюче середовище. Найціннішим у житті людини є час. Необхідно вважати на його стрімкість та швидкоплинність. Сьогодні виникає необхідність повернення в освіту такого суб'єкта, у якого цілковито представлені когнітивна, мотиваційна і діяльнісна сфери.

Сучасна ситуація розвитку суспільства характеризується недостатнім умінням молоді повноцінно проводити вільний час та якісно регулювати його з навчальною діяльністю.

Учителі-словесники мають унікальну можливість на класичних (і не тільки) літературних прикладах знайомити здобувачів з неперевершеними вічними літературними образами.

Програма із Зарубіжної літератури для 5-11 класів дає можливість творчо-працюючому педагогу виховати патріота України, який орієнтується у її історії, пишається української та світовою культурою. Тендем учителя та здобувача – результат виховання компетентного українця, який вільно спілкується державною мовою, і, також, володіє іншими, що дає можливість для самоосвіти, сприяє активності та відповідальності у суспільному й особистому житті.

Гнучкі якості, які стають можливістю розвивати у молоді звички, здатні до ініціативності та лідерства.

Формування ціннісних орієнтирів здобувача освіти – це тривалий процес, в ході якого відбувається найбільш інтенсивне усвідомлення значущості актуальних сфер життєдіяльності (самопізнання, навчання, підготовка до сімейного життя, праця, громадянсько-патріотична активність).

Вивчаючи зі старшокласниками життєвий шлях американського письменника, слід зазначити, що підлітку, Ернесту Хемінгуею, «у 12 років подарували рушницю. Цей презент став початком чоловічої загартованості майбутнього лауреата Нобелівської премії з літератури. Не підозрюючи, не надаючи особливої уваги такій «неочікуваній підготовці до війни», вже змалку ця подія спонукала його до формування жорстких чоловічих вподобань. Працюючи над розвитком своїх фізичних сил, Е. Хемінгуей серйозно займався

боксом, що доводить справжнє чоловіче захоплення. З юнацьких років він не звик до поразки. Юнаком, у 18 років, Хемінгуей утік на війну. Через місяць на австро-італійському фронті був тяжко поранений – з його тіла дістали 227 осколків – і тривалий час лікувався в госпіталі [2].

Життєвий факт, який співзвучний із сучасністю спонукає замислитись молодь над сенсом життя, зробити правильні висновки щодо проведення вільного часу, гартування характеру, вихованню сміливості та відваги.

Необхідно підкреслити, що сьогодні змінюються методологічні підходи до аналізу художнього твору, увиразнюється зміна методів і прийомів роботи над художнім твором (читання твору, його аналіз, використання порівняльних характеристик, хронологічних таблиць, логічних схем-конспектів, упровадження компаративного аналізу твору на уроках зарубіжної літератури, використання аудіокниги, презентації тощо). Сьогодні телекомунікації відчиняють вікна в широкий світ читання. Завдання педагога полягає в тому, щоб за роки навчання сформувати ключові компетентності здобувачів: навчити учнів добирати необхідні відомості, оцінювати їх якість, проявляти вибірковість у процесі їх споживанні, формувати вміння знаходити необхідні дані [3].

Однією із специфічних проблем викладання зарубіжної літератури є формування уявлення учнів про загальнолюдське та національне у різних культурах світу.

Симбіоз викладання української та зарубіжної літератури відкриває взаємозв'язане введення у шкільну практику елементів порівняння та зіставлення. Для учителя важливим є зреалізувати принцип пріоритету загальнолюдських цінностей. Пропонуючи до розгляду реалістичні життєві подібності, учитель-філолог не лише працює над поглибленим вивченням характеристики персонажів, а й змушує учнів до усвідомлення важливих моральних та етичних проблем. Співставити зовнішню та внутрішню расу допоможе роман «Портрет Доріана Грея» О.Уайдла. Крокуючи разом з героєм життєвими сходинками, учні аналізують, порівнюють, оцінюють його вчинки, тим самим починають придивлятися один до одного, до себе.

Отже, зарубіжна література завжди була й залишається чимось більшим, ніж просто література. У фольклорі, міфах, трагедіях, романах, повістях, новелах, оповіданнях живуть реальні та вигадані люди. Поринаючи у світ, сформований задумом митця, учні проходять разом з літературними героями непрості життєві шляхами, відчувають усю складність ситуацій, вчаться, як треба і як не треба вчиняти, щоб завжди залишатися гідною людиною, яка має щирі почуття та віру у добро.

Література

1. Вишневський О. Теоретичні основи сучасної української педагогіки : навчальний посібник / О. Вишневський. – 3-тє вид., доопрац. і доп. – К. : Знання, 2008. – 566 с.

2. Розман І.І., Максютова О.В. Істинне бачення ідеалів: життя Ернеста Хемінгуея очима війни ХХІ століття // Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами ІІ Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 травня 2022 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2022. С. 475-476.

3. Розман І.І. Підготовка майбутніх вчителів зарубіжної літератури до формування в учнів предметних компетентностей (Preparation of future teachers of foreign literature for the formation of students of subject competencies) // «Гірська школа Українських Карпат» ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Івано-Франківськ, 2021. № 25. С. 98.

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ: ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ТА МЕТОДІВ ЕФЕКТИВНОГО НАВЧАННЯ

Софія Оліфірук

*КЗ КОР «Богуславський гуманітарний фаховий коледж
імені І. С. Нечуя-Левицького»
(Богуслав)*

В Україні дистанційне навчання у вищій школі набуло особливої актуальності в зв'язку зі світовою пандемією COVID-19. Українські дослідники активно вивчають та обговорюють питання використання дистанційних технологій у вищій школі.

За результатами дослідження, проведеного В. І. Бойком (2020), дистанційне навчання у вищій школі є необхідним і ефективним інструментом, який дозволяє підвищити якість навчання та забезпечити доступ до освіти для широкого кола студентів. У своїй статті В. І. Бойко наголошує на тому, що дистанційне навчання є важливим напрямком розвитку сучасної освіти в Україні та є ключовим фактором у забезпеченні сталого розвитку країни. [1]

Щодо питання використання інноваційних підходів до дистанційного навчання у вищій школі, цікаві дослідження провели В. В. Лапінський та О. І. Дубинська (2019). У своїй статті вони обговорюють різні інноваційні підходи до дистанційного навчання та надають рекомендації щодо їх використання в умовах сучасної вищої школи. [4]

Технології дистанційного навчання - це комплекс методів, технічних і програмних засобів, що дозволяють студентам і викладачам здійснювати навчання і викладання в режимі онлайн, віддалено від університетських аудиторій та лабораторій.

Однією з найпопулярніших платформ для дистанційного навчання є Moodle. Ця система є відкритою і безкоштовною і має велику спільноту

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>